

ועדת מכרזים לעניין אמצעי שלום

משתתפים: גבי תגית שני – סגנית בכירה לחשב הכללי, משרד האוצר- יו"ר
מר יובל רו – סגן בכיר לחשב הכללי, משרד האוצר - חבר
רנ"ח רות מרק - חשבת בכירה, מגה חשכ"ל- חברה
מר אלעד דוידוביץ – מנהל תחום משרדים כלכליים, משרד האוצר
עו"ד עמיהוד שמלצר - יועץ משפטי, משרד האוצר- חבר

רשם: מר אלעד דוידוביץ – מנהל תחום משרדים כלכליים, משרד האוצר

על סדר היום: פרוטוקול ועדת מכרזים לעניין אמצעי שלום מיום 13.09.20

רקע:

להלן רקע הרברים:

- ביום 25.10.2010 נחתם בין החשב הכללי לבין שלוש חברות כרטיסי אשראי (כ.א.ל, ישראלכרס ומקס) (לאומי קארד לשעבר), להלן: "החברות" הסכם שבמסגרתו ניתנים ע"י החברות שירותי סליקת תשלומים למשרדי הממשלה באמצעות כרטיסי אשראי (להלן: "השירותים"). הסכם זה חודש ועודכן לאורך השנים כאשר ביום 5.1.2020 נחתמה הארכה האחרונה בין הצדדים לתקופה שמיום 25.1.2020 ועד ליום 25.1.2021, בתנאים זהים לתנאי ההתקשרות שהיו ערב החתימה על הארכה זו.
- ביום 1.5.2020 נחתמה בין הצדדים חוספת להסכם המשנה את מועד הויכוי, כך שמועד העברת הכספים על ידי החברה למדינה (להלן: "מועד הויכוי") עבור עסקאות שמתבצעות בין ה- 1 לחודש (כולל) ועד ה- 31 לחודש (כולל) יהיה ביום ה- 2 לחודש העוקב.

3. להלן מבנה העמלות הקיים כיום מול החברות (לא כולל מע"מ):

תשלומים בש"ח	תשלומים בש"ח	תשלומים בש"ח	תשלומים בש"ח
גובה העסקה	0-15,000	15,001-25,000	25,001-35,000
עמלה לתשלום	0.58%	70 נח (0.28%-0.46%)	125 נח (0.35%-0.5%)
ללא עמלה			מעל 15,000 דולר הנבלת סכום

(*) עסקאות תייר בתאגיד בריאות 1.5%

4. ההסכם עם חברות האשראי הוא הסכם מרכזי המקנה למשרדי הממשלה אפשרות להתקשר עם החברות לקבלת השירותים האמורים בתנאי ההתקשרות המפורטים לעיל. תנאי ההתקשרות הינם תנאי התקשרות מיטיבים ביחס לשוק, שכן המדינה מתקשרת עם כלל החברות הסולקות במגנון "ספליט" לפיו כל עסקה מנותבת לחברה הסולקת שמשמשת גם כמתפעלת ההנפקה בעסקה.

5. בעסקת תשלום הנעשית באמצעות כרטיס אשראי משתתפים שלושה שחקנים – מנפיק אמצעי התשלום, מתפעל ההנפקה וסולק. התשלום לסולק (להלן: "עמלה סליקה") מתבצע על ידי בית העסק והוא נקבע כאחוז מסוים מהעסקאות, ואילו התשלום למנפיק ולמתפעל ההנפקה (להלן: "עמלה צולבת") מבוצע על ידי הסולק ונלקח בחשבון בעת קביעת עמלת הסליקה על ידו. כיום, העמלה הצולבת נקבעת על ידי בנק ישראל והיא עומדת על שיעור של 0.55% בעסקאות מדינה ועתירה לפחות בהתאם למתווה עמלה צולבת פוחתת כפי שיפורט בהמשך. אם כן, בעסקה רגילה, שבה משתתפים שלושה שחקנים שונים, עמלת הסליקה המינימלית תהיה, בהכרח, גבוהה מגובה העמלה הצולבת (שכן, כאמור, העמלה הצולבת היא העמלה שאותה מחויב הסולק לשלם למנפיק ולמתפעל ההנפקה).

7. מגנון הספליט – כמוד בסעיף 4 לעיל, המגנון מנתב כל עסקה אל סולק אשר משמש בעסקה גם כמתפעל ההנפקה ובכך הוא מאפשר לסולק להציע עמלת סליקה נולה יותר, שכן באפשרותו לתת 'הנחה' גם על רכיב העמלה הצולבת וזאת מאחר שחלק מהעמלה הצולבת מיוערת אליו. כיום במדינת ישראל ישנן רק 3 חברות שמתפעלות הנפקה ואלו הן חברות הסליקה המפורטות לעיל (ישראכרט, כ.א.ל ומקס).

דיון

8. ההסכם עם חברות האשראי התחדש מידי שנה בשנים האחרונות ולאחרונה הוחלט ע"י ההחלטה המקצועית לבחון אותו מחדש, וזה לאור שינויים רבים שחלו בשוק האשראי ולאור רגולציות חדשות בענף שנכנסו לתוקף. הבחינה כללה בדיקה יסודית בנוגע לטיב השירותים המתקבלים ע"י החברות, מבנה העמלות הקיים ושאר הפרטים המופיעים בהסכם ההתקשרות הקיים.

רח' קפלן 1 ירושלים 910300202 תל 3100 סל': 5317111 - 02 פקס': 5695344 - 02
אוצר ברשת: www.mof.gov.il חשכ"ל ברשת: ag.mof.gov.il שער הממשלה: www.gov.il

9. במסגרת בחינת סיב השירותים המתקבלים ע"י החברות נמצא כי יש מקום לדרוש שירות טוב יותר למשרדי הממשלה ובכלל זאת מתן דוחות יעודיים ושוטפים לצורכיהם (דיווח אודות הכחשות עסקה באופן שוטף, מחזור עסקאות, עמלות שמשולמות וכיוצ"ב). עוד נמצא כי הקמת מוקד שירות ייעודי לצורך מתן מענה לצורכיהם ועיגון תנאי השירות באמצעות אמנת SLA הם חיוניים ביותר וסייעו למשרדים בעבודתם השוטפת.

10. במסגרת בחינת מודל העמלות נמצא כי יש צורך בבניית מודל חדש אשר ישרת באופן מיטבי יותר את משרדי הממשלה השונים. להלן העקרונות שנקבעו למודל החדש:

- הפיכת המודל לידידותי למשתמש – מבנה העמלות הקיים חינו מכנה קטגוריאלי ומורכב. יש מקום להפוך אותו לפשוט יותר כך שיסייע בבקרה ופיקוח אתר העמלות המשולמות.
- הפסקת הסבסוד בין משרדי הממשלה – מבנה העמלות הקטגוריאלי מייצר חוסר שיוויון בין המשרדים שאופי התשלומים שלהם די קבוע. בקטגוריות בהן, לסענת החברות, ישנם הפסדים (כדוג' עמלת תייר שעלותה הממוצעת למדינה חינו פחות מ- 1% שעה שלחברות המנפיקות בחו"ל מעבירות הסולקות כ- 2.5% בגין כל עסקה) גדרשות החברות לפצות על כך ברווחיות עודפת בקטגוריות אחרות. יש למנוע מימון עמלות בין משרדי הממשלה.
- הצמדה למתווה "עמלה צולבת פחתת" שנקבע ע"י הרגולטור – העמלה הצולבת תפחת במתווה מדורג בשנים הבאות ויש ליתן לבך ביטוי בעמלות השנים הקרובות.
- התחשבות בגידול שנתי בעסקאות מקוונות – מידי שנה התשלומים בכרטיסי חיוב לטובת המדינת גדלים ויש לתת לכך ביטוי כגובה העמלות שמשולמות לסולק.
- הפחתה מקסימלית של העמלה ב"מרכז המאסה" – על המדינה לפעול להפחתת העמלה באופן המקסימלי היכן שנמצאים מירב העסקאות (ממוצע עסקאות בכרטיסי אשראי עומד על כ- 1200 מ"מ).
- מועד זיכוי אחר בחודש העוקב – לאורך השנים, היו 2 מועדי זיכוי בחודש ונוצר מצב שבו לעיתים החברות העבירו בספים למדינה לפני המועד שבו הן קיבלו את הכספים מהלקוח. הצמדת מועד זיכוי אחד, בחודש העוקב, שיהיה בהכרח לאחר שהסולק יקבל את מלוא הכספים יאפשר לחברות הסולקות להפחית את העמלה המשולמות ע"י המדינה שכן לא יצטרכו לממן את הפסדי האשראי בגין הצברת בספים לממשלה טרום קבלתם.

11. לאחר בחינת מודל העמלות נקבע כי שיעור עמלה קבוע על כלל העסקאות (מלבד עסקאות תייר – כמפורט בתמשך) ישרת באופן מיטבי את ההתקשרות וישיג את עקרונות המודל החדש המפורטים לעיל. על בסיס אלו, ניהלר הגורמים המקצועיים מו"מ מול שלושת החברות כאשר מול שתיים מתוכן (מקס וז.א.ל) הושגה הסכמה על מבנה העמלות הבא:

שנת החקשרות	שיעור עמלה (לא כולל מע"מ)	שיעור עמלה צולבת
2021	0.4%	0.55%
2022	0.46%	0.525%
2023	0.49%	0.5%
2024	0.495%	0.5%

(*) היקף מקסימלי לעסקה בודדת יעמוד על 35,000 ₪

רח' קפלן 1 ירושלים 910300202 תד. 3100 מל': 5317111 - 02 פקס': 5695344 - 02
 ארצות ברשת: www.mof.gov.il חשכ"ל ברשת: ag.mof.gov.il שער הממשלה: www.gov.il

gov

עסקאות חידר - כלל העמלות בגין עסקאות החידר יעמדו על מחיר עלות cost של הסולק בהתאם לתשלומים המועברים על ידי הסולק לסכמות הבינלאומיות (כ-2.5%). שיעור העמלה הסופי יעודכן מידי שנתיים בהתאם לממוצע העמלות ששולם בשנה הקודמת לסכמות הבינלאומיות בגין עסקאות המדינה (בבנק להגשת דו"ח חתום ע"י דו"ח).

12. בנסיבות המפורטות לעיל, ולנוכח העובדה כי קיימות, הלכה למעשה, רק 3 חברות סליקה שכולן גם מתפעלות הנפקה (קיימות שתי חברות נוספות שהן בעלות רישיון סולק אך הן לא החלו לפעול כסולקות, וכי עבודה כלכלית שביצעו הגורמים המקצועיים הראתה כי שימוש מנגנון הספליט יביא לתוצאה חכלכלית הטובה ביותר תאפשרית, וכי מדובר בשירותים בנקאיים מטבעם - מוצע להציע לכל אחת מחברות כרטיסי האשראי אשר הן גם מתפעלות הנפקה (ויזה כ.א.ל, מאקס וישראלכרט) להתקשר עם המדינה במתן שירותי סליקת עסקאות תשלום בתנאים המפורטים לעיל, ובפסטר לפי תקנה 3(14) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ה-1995 (להלן – "תקנות חובת המכרזים") ולפיה: "התקשרות בעסקה שעניינה מתן אשראי או קבלתו, השקעת כספים, קבלת שירותים בנקאיים, מכירה או רכישה של ניירות ערך, או פעולות אחרות בשוק ההון, ובלבד שהחשב הכללי או מי שהוא הסמיך אישר זאת".

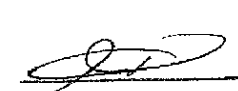
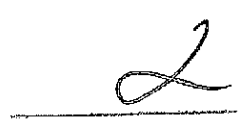
13. יובהר כי העבודה הכלכלית כפי שמפורטת בסעיף 12 לעיל הוצגה בפני נציגי רשות התחרות והעוסקים בשוק כרטיסי האשראי, ואלו התרשמו כי העבודה עם כלל הספקים הקיימים כאמור אכן מביאה להשגת המחיר הטוב ביותר שניתן לקבל.

החלטות:

14. נוכח כל האמור לעיל, ועוד המכרזים מאשרת את התקשרות עם חברות כרטיסי האשראי אשר גם מתפעלות הנפקה בפסטר ממכרז לפי תקנה 3(14) לתקנות חוק חובת המכרזים, כאשר כל חברה תסלק את כרטיסי האשראי שאת הנפקתן היא מתפעלת זאת בהתאם למבנה העמלות המפורט בסעיף 11 לעיל ולחקופת התקשרות בת שנתיים עם אופציה לשנתיים נוספות.

15. ככל ואחת החברות תבחר שלא להתקשר בתנאים אלו, בעת הו, היא תוכל להצטרף להתקשרות בשלב מאוחר יותר ובלבד שתתקשר בתנאי ההתקשרות שלעיל.

16. בהתאם לתקנה 3(14) לתקנות חובת המכרזים, החלטה זו כפופה לאישור החשב הכללי.

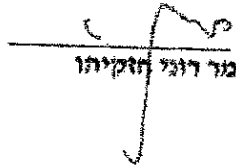
				
דו"ח רות מרק	מר יובל ר	גבי חגית שני	מר אלון דירוביץ	מר עמיתוד שמלצר
חברת ועדה	חבר ועדה	יו"ר הוועדה	חבר ועדה	יועץ משפטי

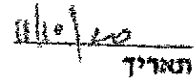
אישור החשב הכללי:

ר"ח קפלן 1 ירושלים 910300202 ת.ד. 3100 טל': 5317111 - 02 פקס': 5695344 - 02
אוצר ברשת: www.mof.gov.il השכ"ל ברשת: ag.mof.gov.il שער הממשלה: www.gov.il

gov

אני מאשר את התקשרותי, לפי תקנה 3(14) לחקנות חובת המכרזים, וזאת בכפוף לאמור לעיל בהחלטת ועדת המכרזים לעניין אמצעי התשלום.

מר יוגי חוקיתו

תאריך